

Редакція:

14.07.2020

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ

НАКАЗ

14.07.2020

м. Київ

N 1595

Зареєстровано в Міністерстві юстиції України
31 липня 2020 р. за N 722/35005

Про затвердження Гігієнічних регламентів допустимого вмісту хімічних речовин у ґрунті

Відповідно до статті 9 Закону України "Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення", підпункту 14 пункту 4 Положення про Міністерство охорони здоров'я України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 25 березня 2015 року N 267 (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24 січня 2020 року N 90),

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити Гігієнічні регламенти допустимого вмісту хімічних речовин у ґрунті, що додаються.
2. Директорату громадського здоров'я (Ганжа І.) забезпечити подання цього наказу в установленому законодавством порядку на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України.
3. Контроль за виконанням цього наказу залишаю за собою.
4. Цей наказ набирає чинності з дня його офіційного опублікування.

Міністр

М. Степанов

ПОГОДЖЕНО:

Президент НАМН України

В. Цимбалюк

В. о. Міністра енергетики
та захисту довкілля України

О. Богуславець

Уповноважений Верховної
Ради України з прав людини

Л. Денісова

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства охорони здоров'я
України

14 липня 2020 року N 1595

ГІГІЄНІЧНІ РЕГЛАМЕНТИ
допустимого вмісту хімічних речовин у ґрунті

№ з/п	Найменування речовини	CAS N	Величина гранично допустимої концентрації (ГДК), мг/кг з урахуванням фону (кларка)	Лімітуючий показник шкідливості
1	2	3	4	5
1	Бенз(а)пірен	50-32-8	0,02	загальносанітарний
2	Бензин	8032-32-4	0,1	повітряно-міграційний
3	Бензол	71-43-2	0,3	повітряно-міграційний
4	Ванадій	7440-62-2	150,0	загальносанітарний
5	Ванадій+марганець	7440-62-2 + 7439-96-5	100 + 1000	загальносанітарний
6	Диметилбензоли (1,2-диметилбензол; 1,3-диметилбензол; 1,4-диметилбензол)	1330-20-7	0,3	транслокаційний
7	Комплексні гранульовані добрива (КГД)		120,0	водно-міграційний
8	Комплексні рідкі		80,0	водно-міграційний

	добрива (КРД) ¹			
9	Марганець	7439-96-5	1500,0	загальносанітарний
10	Метаналь	50-00-0	7,0	повітряно-міграційний
11	Метилбензол	108-88-3	0,3	повітряно-міграційний
12	(1-метилетеніл)бензол	25013-15-4	0,5	повітряно-міграційний
13	(1-метилетил)бензол	98-82-8	0,5	повітряно-міграційний
14	(1-метилетил)бензол + (1-метилетеніл)бензол	98-82-8 + 25013-15-4	0,5	повітряно-міграційний
15	Арсен * (миш'як)	7440-32-2	2,0	транслокаційний
16	Нітрати (за NO ₃)	14797-55-8	130,0	водно-міграційний
17	Відходи флотації вугілля (ВФВ) ³		3000,0	водно-міграційний; загальносанітарний
18	Ртуть*	7439-97-6	2,1	транслокаційний
19	Свинець*	7439-92-1	32,0	загальносанітарний
20	Свинець + ртуть*	7439-92-1 + 7439-97-6	20,0 + 1,0	транслокаційний
21	Сірка	7704-34-9	160,0	загальносанітарний
22	Сірчана кислота (за S)	7664-93-9	160,0	загальносанітарний
23	Сірководень (за S)	7783-06-4	0,4	повітряно-міграційний
24	Суперфосфат (за P ₂ O ₅)		200,0	транслокаційний
25	Сурма	7440-36-0	4,5	водно-міграційний
26	Фуран-2-карбальдегід	39276-09-0	3,0	загальносанітарний
27	Хлорид калію (за K ₂ O)	7447-40-7	560,0	водно-міграційний
28	Хром шестивалентний	18540-29-9	0,05	загальносанітарний

29	Етаналь	75-07-0	10	повітряно-міграційний
30	Етенилбензол	100-42-5	0,1	повітряно-міграційний
31	Кадмій	8048-07-5	1,5 у чорноземі за рН грунту 6,7 - 7,0	загальносанітарний
32	Нафтопродукти ²		1000,0	загальносанітарний, фітотоксичність
33	Метилтрет-бутиловий ефір (МТБЕ)	1634-04-4	0,05	міграційно-повітряний
Рухлива форма				
34	Кобальт ⁴	7440-48-4	5,0	загальносанітарний
35	Марганець, який вилучають 0,1 н Н ₂ SO ₄ :		700,0	
	Чорнозем			
	Дерново-підзолистий грунт:			
	рН 4,0		300,0	
	рН 5,1 - 6,0		400,0	
	рН ³ 6,0		500,0	
	Марганець, який вилучають ацетатно- амонійним буфером з рН 4,8:	7439-96-5		загальносанітарний
	Чорнозем		140,0	
	Дерново-підзолистий:			
	рН 4,0		60,0	
	рН 5,1 - 6,0		80,0	

	pH ³ 6,0		100,0	
36	Мідь ⁵	7440-50-8	3,0	загальносанітарний
37	Нікель ^{5**}	7440-02-0	4,0	
38	Свинець ^{5*}	7439-92-1	6,0	загальносанітарний
39	Фтор ⁶	16984-48-8	2,8	транслокаційний
40	Хром тривалентний ⁵	16065-83-1	6,0	загальносанітарний
41	Цинк ^{5*}	7440-66-6	23,0	транслокаційний
Водорозчинна форма				
42	Фтор	16984-48-8	10,0	транслокаційний

Примітки:

1. КГД - комплексні гранульовані добрива складу N:P:K = 64:0:15. ГДК КГД контролюється за вмістом нітратів у ґрунті, що не має перевищувати 76,8 мг/кг абсолютно сухої маси ґрунту.

КРД - комплексні рідкі добрива складу N:P:K = 10:34:0 (за ТУ 6-08-290-74) з домішками марганцю (не більше 0,6 % від загальної маси).

ГДК КРД контролюється за вмістом рухливих форм фосфатів у ґрунті, що не має перевищувати 27,2 мг/кг абсолютно сухої маси ґрунту.

2. Нафтопродукти передбачають також і дизельне паливо у чорноземі звичайному малогумусному - визначають гравіметричним (арбітражним) методом екстрагування гексаном.

3. ВФВ - відходи флотації вугілля. ГДК ВФВ контролюється за вмістом бенз(а)пірену у ґрунті, що не має перевищувати ГДК бенз(а)пірену.

4. Рухливу форму кобальту вилучають з ґрунту ацетатно-натрієвим буферним розчином з pH 3,5 і pH 4,7 для сіроземів і ацетатно-амонійним буферним розчином з pH 4,8 для інших типів ґрунтів.

5. Рухливу форму елемента вилучають з ґрунту ацетатно-амонійним буферним розчином з pH 4,8.

6. Рухливу форму фтору вилучають з ґрунту з pH $\leq 6,5$ 0,006 н HCl, з pH $>6,5$ - 0,03 н K₂SO₄.

Характеристика шкідливих хімічних речовин за характером дії на організм:

* Канцерогенні (бластомогенні) сполуки: бенз(а)пірен, арсен (As), меркурій (Hg), плюмбум (Pb), цинк (Zn), молібден (Mo), нікель (Ni).

** Сенсibilізуєчі хімічні речовини або алергени (нікель (Ni)).

*** Мутагенні речовини (плюмбум (Pb), марганець (Mn)).

**** Проявляють репродуктивну токсичність (меркурій (Hg), плюмбум (Pb) марганець (Mn)).

В. о. генерального директора
Директорату громадського здоров'я

І. Ганжа